

[Per Federspiel.]

skulle være at sigte på en ligestilling af kvinder og mænd i statsborgerretlig henseende. Det er udtrykt således, at man ikke mener, at en kvinde i vore dage bør være en biper-son i forhold til manden, men bør være selvstændig i sit forhold til staten. Det andet formål skulle være at gøre fremskridt henimod en fælles nordisk statsborgerret eller ligeret for nordiske statsborgere i de tre nordiske lande.

Begge disse formål er naturligvis i sig selv værd at forfølge, men det er mit indtryk, at lovforslaget på begge disse områder aldeles forfejler sit mål. Imidlertid kommer der for mig en ganske afgørende betragtning til, og det er den, at der under lovforslagets behandling og allerede under forbehandlingen i den nordiske embedsmandskommission synes at være sket en motivforskydning. Det står i hvert fald mig ganske klart, at det formål, man fra mange sider har for øje, er af politimæssig karakter. Det motiv, der nu træder i forgrunden, kan vel bedst betegnes som spionfrygt, angsten for, at danske mænd skulle gifte sig med udenlandske kvinder, der har forbryderiske hensigter, og kravet om, at staten i virkeligheden skal bestemme, om en dansker må gifte sig med en udenlandsk kvinde og leve sammen med hende her i landet.

Hvad det første formål angår, dette at ligestille den gifte kvinde med en mand, forekommer det mig, at det ikke i nogen som helst retning betegner et fremskridt. Det, der vel ville stemme med livets normale tilstand, ville være at bibeholde den regel, vi hidtil har haft, at den fremmede kvinde, der gifter sig med en dansk statsborger, derved erhverver dansk statsborgerret, men med den ændring, som enhver må finde rimelig, at den fremmede kvinde skulle kunne afgive en erklæring om, at hun ønskede at bevare sin fremmede statsborgerret, og at ligeledes den danske kvinde, der giftede sig med en udlænding, ved en erklæring skulle kunne bevare sin danske statsborgerret, selvom hun flyttede ud af landet. Dermed ville alle hensyn til de krav, der er fremsat fra kvindeorganisationernes side, være imødekommet, og man ville have fået en ordening, der i enhver henseende var rationel.

Det er da også betegnende, at denne løsning er den, som man fra de danske dele-

geredes side er gået ind for, og det er den løsning, som man ganske åbenbart har nærst størst sympati for i landstingsudvalget. Men man har valgt en anden linie. Man har valgt naturalisationsteorien, hvorefter den fremmede kvinde ikke erhverver dansk statsborgerskab, men man vil se hende an, man vil prøve hende, hun skal søge naturalisation — den kvinde, en dansk mand gifter sig med, og som er god nok til ham, er altså ikke god nok til den danske stat.

Der er efter min mening ikke anført nogen som helst saglig grund for at fravige den løsning, som skulle være den rationelle. Den grund, man har anført, har været den, at de andre nordiske lande nødigt så, at man fraveg det nye princip, naturalisationslinien, og man er derfor modstræbende gået ind derfor fra mange sider. Ønsket om nordisk retsenhed kan imidlertid ikke på nogen som helst måde motivere, at vi fraviger den hidtige stilling; der ville ikke være det ringeste i vejen for, at de fælles nordiske regler kunne administreres på fuldtud ansvarlig måde, hvis der her i landet anvendtes en erklæringslinie og i de andre nordiske lande en naturalisationslinie. Der skulle ubetydelige lovændringer til, og virkningerne ville blive ganske de samme. Der er jo i forvejen på væsentlige punkter en forskel, som bibeholdes; her i landet sker naturalisationen ved lov, i de andre nordiske lande ved administrativ akt, og der er ligeledes en meget væsentlig forskel i den tid, der normalt kræves, for at en fremmed kan opnå indfødsret, i de andre nordiske lande og her i Danmark. Med andre ord: denne argumentation gælder ikke.

Den anden betragtning, jeg har anført, er den politimæssige: at staten ser den fremmede kvinde an. Jeg takker den højtærede indenrigsminister for det tilsagn, han har givet om, at man ville administrere denne bestemmelse med lempe. Men det er nu ikke nok, for jeg nærer fuld tillid til, at den højtærede indenrigsminister vil administrere disse bestemmelser med lempe, men den højtærede minister vil jo ikke altid være indenrigsminister, og det er jo heller ikke indenrigsministeren alene, der afgør disse spørgsmål. I en hysterisk tid vil man holde sig til loven; det er loven, der gælder, og ikke de tilsagn, der gives under en udvalgsbehandling. Man kan ikke lappe på lovene ved for-